

T.C. MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

**T.C.
MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ**

DENETİM KOMİSYONU RAPORU

(2024 MALİ YILI HESAP VE İŞLEMLERİ)

İÇİNDEKİLER

I - DAYANAK	1
II - AMAÇ	2
III - SUNUŞ	2
IV - İNCELEME VE ARAŞTIRMALAR.....	3
A - BELEDİYE GELİRLERİ BÜTÇESİ	3
B - BELEDİYE GİDERLERİ BÜTÇESİ.....	3
C - 2024 MALİ YILI GELİR – GİDER GERÇEKLEŞME ORANLARI	4
Ç - 2024 MALİ YILI TAHSİLATIN TAHAKKUKA ORANI	4
D - 2024 MALİ YILI PERSONEL GİDER ORANI CETVELİ	4
E - 2024 MALİ YILI GELİR BÜTÇESİ.....	5
F - 2024 MALİ YILI GİDER BÜTÇESİ.....	6
G - 2024 MALİ YILI ÖDENEK CETVELİ - A TÜM BİRİMLER İCMALİ	7
Ğ - 2024 YILI PERSONEL DAĞILIMI.....	8
V - SONUÇ.....	9

I-DAYANAK

5393 Sayılı Belediye Kanunu'nun 25. Maddesi'ne göre Belediye Meclisi her Ocak ayı toplantısında Belediyenin bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimi için kendi üyeleri arasından gizli oy ile ve üye sayısı üçten az beşten fazla olmamak üzere bir denetim komisyonu oluşturur.

“Komisyon her siyasi parti grubunun meclisteki üye sayısına oranlanması suretiyle oluşur.” hükmüne istinaden meclisimizin 13/01/2025 tarih ve 01 sayılı kararı ile **Sibel TAMAÇ, Cem BARUT, Mümün ÇOBAN, İlhan ÇOKGÜN ve Muhammet Emin TUNÇAZ** Denetim Komisyonu Üyelğine seçilmiştir.

20/01/2025 tarihinde Denetim Komisyonumuz Mersin Büyükşehir Belediyesi Hizmet Binası Toplantı Salonu'nda komisyonumuza tahsis edilen yerde ilk toplantısını gerçekleştirmiş olup, Komisyon Başkanlığına **Cem BARUT**, Başkan Vekilliğine ise **Mümün ÇOBAN**'ın seçilmesine oy birliği ile karar verilmiştir.

Komisyonumuzca; Belediyemizin 2024 Mali Yılı Gelir ve Gider Bütçesi, ihale ana dosyaları, ödeme emri ve ekleri belgeleri, harcama evrakları, doğrudan temin ve bunlara ilişkin kayıt ve belgeleri iş ve işlemleri açısından denetim konusu yapılmıştır.

2024 Mali Yılı Bütçesi'nin hazırlanması için Belediye Başkanı tarafından Belediye birimlerine 22/06/2023 tarih ve 580171 sayılı yazı ile Bütçe Çağrısı yapıldığı, Belediye birimlerince Performans Esaslı hazırlanan tekliflerin Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından birleştirilerek Belediye Başkanına sunulduğu görülmüştür.

Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığınca birleştirilen Bütçe Tasarısı, Belediye Başkanı tarafından incelenmiş, incelenen Bütçe Tasarısı 24/08/2023 tarih ve 619846 sayılı yazı ile Belediye Encümeninde görüşülmek üzere Belediye Başkanı tarafından havale edilmiş ve Bütçe Tasarısı Teklifi Belediye Encümeni tarafından 20/09/2023 tarih ve 1985 sayılı kararı ile kabul edilerek Bütçe Tasarısının Belediye Başkanı tarafından Belediye Meclisine sunulduğu görülmüştür.

2024 Mali Yılı bütçe tahmininin 19.584.000.000,00 TL, 2025 Mali Yılı bütçe tahmininin 20.563.200.000,00 TL ve 2026 Mali Yılı bütçe tahmininin 21.591.360.000,00 TL olarak Bütçe Tasarısının hazırlandığı tespit edilmiştir.

Gelir gider bütçe tasarısı ve bütçe tahminlerinin Belediye Meclisinin 27/11/2023 tarih ve 593 sayılı kararı ile kabul edildiği bütçe hazırlama sürecinin **Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde** belirtilen süre, esas ve usullere uygun olarak yapıldığı görülmüştür.

II- AMAÇ

Komisyonumuz yaptığı çalışma ile Belediyenin 2024 Mali Yılı Gelir ve Giderlerinin yanı sıra bunlara ilişkin hesap ve kayıt işlemlerinin incelenip değerlendirilmesinde;

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu,
5393 sayılı Belediye Kanunu,
5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu,
2464 sayılı Belediye Gelirler Kanunu,
4734 sayılı Kamu İhale Kanunu,
2886 sayılı Devlet İhale Kanunu,
3194 sayılı İmar Kanunu,
2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu,
237 sayılı Taşıt Kanunu,
6183 sayılı Amme Alacakları Kanunu,
4749 sayılı Kamu Finansman ve Borç Yönetimi Kanunu,
6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu,
5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu,
213 sayılı Vergi Usulü Kanunu,
2872 sayılı Çevre Kanunu,
657 sayılı Devlet Memurları Kanunu,
4857 sayılı İş Kanunu,
6245 sayılı Harcırah Kanunu ile bunlara bağlı yönetmelikler ve bakanlık genelgeleri

ile ilgili diğer mevzuatlar esas alınarak;

Belediyenin kuruluş şemasında yer alan daire başkanlıkları ve buna bağlı tüm birimlerin çalışmalarında kaynakların daha ekonomik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğinin değerlendirilmesi, ayrıca kurumun zarara uğratılıp uğratılmadığının tespiti için tamamen bağımsız ve objektif bir denetim amaçlanmıştır.

III- SUNUŞ

Denetim Komisyonumuz, yasadan kaynaklanan görevini icra etmek için, 2024 Mali Yılı ile ilgili aylık ve yıllık mizan değerleri, kesin hesap, bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu, bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu, ödenek listesi gibi mali veriler ve bunlara konu olan gelir-gider evrakları, işlemler ve işlemlere konu olan belgeler üzerinde; fiziki inceleme ve sayım, doğrulama, belgelerin incelenmesi ve karşılaştırma, yeniden hesaplama, kayıt sisteminin gözden geçirilmesi, gözlem, soru sorma, hesaplar arası ilişki kurma, hesaplama ve karşılaştırma yoluyla incelemeler yapılmıştır. Ayrıca *4734 sayılı Kamu İhale Kanunu* kapsamında incelenmesine gerek duyulan doğrudan temin, pazarlık ve açık ihale usulü yöntemiyle yapılan alımlara ait dosyalar taranıp, harcamaya konu olan tüm belgeler örnekleme yöntemiyle incelenmiştir.

İncelemeler sırasında 2024 Mali Yılı gelir - gider ve gelir - giderlere konu işlemlerle ilgili olarak, bilgisine gereksinim duyulan birim harcama yetkilileri, daire başkanları ve müdürleriyle görüşmeler yapılarak, alınan cevaplara dair değerlendirmeler de rapora yansıtılmıştır.

Raporumuzun *İnceleme ve Araştırmalar* bölümünde bütçe ve kesin hesap karşılaştırmaları, Belediyenin gelirleri ve giderleri, gerçekleşme oranları, personel gider oranı cetveli ve personel dağılımı tablosu ana başlıklar halinde incelenmiştir.

Raporumuzun *Sonuç* bölümünde ise Denetim Komisyonumuzun kanaat, tespit, görüş, öneri ve kararı yer almaktadır.

IV- İNCELEME VE ARAŞTIRMALAR

A – BELEDİYE GELİRLERİ BÜTÇESİ

2024 MALİ YILI GELİR BÜTÇESİ VE GERÇEKLEŞME ORANI

Kodu	Gelir Ayrıntı Adı	Bütçe İle Tahmin Edilen	Gerçekleşen Gelir	Gerçekleşme Oranı %
01	Vergi Gelirleri	134.400.000,00	174.333.364,37	129,71%
03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	646.050.000,00	819.531.251,96	126,85%
04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	23.500.000,00	48.600.670,13	206,81%
05	Diğer Gelirler	15.406.050.000,00	13.714.521.216,24	89,02%
06	Sermaye Gelirleri	244.000.000,00	7.234.844,00	2,97%
Genel Toplam		16.454.000.000,00	14.764.221.346,70	89,73%

B – BELEDİYE GİDERLERİ BÜTÇESİ

2024 MALİ YILI GİDER BÜTÇESİ VE GERÇEKLEŞME ORANI

Kodu	Açıklama	Gider Bütçesi	Gerçekleşen Gider	Gerçekleşme Oranı %
01	Personel Giderleri	1.029.437.000,00	1.160.119.113,29	112,69%
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	114.800.000,00	121.248.885,93	105,62%
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	9.901.962.000,00	10.388.859.410,81	104,92%
04	Faiz Giderleri	99.500.000,00	295.366.419,43	296,85%
05	Cari Transferler	551.328.000,00	517.692.112,43	93,90%
06	Sermaye Giderleri	6.212.273.000,00	4.302.366.296,17	69,26%
07	Sermaye Transferleri	49.700.000,00	213.340.912,09	429,26%
09	Yedek Ödenekler	1.625.000.000,00	1.324.350.000,00	81,50%
Giderler Toplamı		19.584.000.000,00	16.998.993.150,15	86,80%

BÜTÇE İNCELEMELERİ

C – 2024 MALİ YILI GELİR - GİDER GERÇEKLEŞME ORANLARI

YIL	BÜTÇE GELİR TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GELİR	ORAN	BÜTÇE GİDER TAHMİNİ	GERÇEKLEŞEN GİDER	ORAN
2024	16.454.000.000,00	14.764.221.346,70	89,73 %	19.584.000.000,00	16.998.993.150,15	86,80 %

Ç – 2024 MALİ YILI TAHSİLATIN TAHAKKUKA ORANI

DÖNEMİ	TAHAKKUK	TAHSİLAT	ORAN
01.01.2024 – 31.12.2024	16.068.023.289,86	14.764.221.346,70	91,89 %

D – 2024 MALİ YILI PERSONEL GİDER ORANI CETVELİ

İLİ	MERSİN					
KURUMU	MERSİN BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ					
NÜFUSU	1.891.145					
EN SON YIL GERÇEKLEŞEN BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	YENİDEN DEĞERLEME ORANI	YENİDEN DEĞERLEME SONUCU OLUŞAN GELİR	CARİ YIL BÜTÇE PERSONEL GİDERLERİ (01- PERSONEL HARCAMA KALEMİ)	CARİ YILDA ŞİRKET PERSONELİNE ÖDENECEK NET ÜCRET	TOPLAM PERSONEL GİDERİ	PERSONEL GİDER ORANI
8.885.156.561,58	58,46%	14.079.419.087,48	1.160.119.113,29	2.596.136.102,15	3.756.255.215,44	26,68%

E - 2024 MALİ YILI GELİR BÜTÇESİ

I	II	AÇIKLAMA	2023 Mali Yılı Tahmini
01		Vergi Gelirleri	134.400.000,00
01	3	Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	30.000.000,00
01	6	Harçlar	104.400.000,00
03		Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	646.050.000,00
03	1	Mal ve Hizmet Satış Gelirleri	564.900.000,00
03	6	Kira Gelirleri	81.000.000,00
03	9	Diğer Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	150.000,00
04		Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	23.500.000,00
04	1	Yurt Dışından Alınan Bağış ve Yardımlar	10.000.000,00
04	4	Kurumlardan ve Kişilerden Alınan Bağış ve Yardımlar	1.500.000,00
04	5	Proje Yardımları	12.000.000,00
05		Diğer Gelirler	15.406.050.000,00
05	1	Faiz Gelirleri	18.330.000,00
05	2	Kişi ve Kurumlardan Alınan Paylar	15.207.000.000,00
05	3	Para Cezaları	103.220.000,00
05	9	Diğer Çeşitli Gelirler	77.500.000,00
06		Sermaye Gelirleri	244.000.000,00
06	1	Taşınmaz Satış Gelirleri	231.000.000,00
06	2	Taşınır Satış Gelirleri	13.000.000,00
GELİRLERİN EKONOMİK TOPLAMI			16.454.000.000,00
GELİRLER TOPLAMI			16.454.000.000,00
RED VE İADELER (-) TOPLAMI			0,00
GELİRLERİN EKONOMİK TOPLAMI			16.454.000.000,00

F - 2024 MALİ YILI GİDER BÜTÇESİ

I	II	Gider Ayrıntı Adı	2024 Mali Yılı Ödeneği
01		PERSONEL GİDERLERİ	1.029.437.000,00
01	1	MEMURLAR	834.947.000,00
01	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	790.000,00
01	3	İŞÇİLER	177.130.000,00
01	4	GEÇİCİ PERSONEL	500.000,00
01	5	DİĞER PERSONEL	16.070.000,00
02		SOSYAL GÜVENLİK KURUMUNA DEVLET PRİM GİDERLERİ	114.800.000,00
02	1	MEMURLAR	90.140.000,00
02	2	SÖZLEŞMELİ PERSONEL	140.000,00
02	3	İŞÇİLER	24.520.000,00
03		MAL VE HİZMET ALIM GİDERLERİ	9.901.962.000,00
03	1	ÜRETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	1.453.130.000,00
03	2	TÜKETİME YÖNELİK MAL VE MALZEME ALIMLARI	2.036.704.000,00
03	3	YOLLUKLAR	7.655.000,00
03	4	GÖREV GİDERLERİ	144.472.000,00
03	5	HİZMET ALIMLARI	5.537.965.000,00
03	6	TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİ	243.850.000,00
03	7	MENKUL MAL, GAYRİMADDİ HAK ALIM, BKM. VE ONR. GİD.	429.411.000,00
03	8	GAYRİMENKUL MAL BAKIM VE ONARIM GİDERLERİ	48.375.000,00
03	9	TEDAVİ VE CENAZE GİDERLERİ	400.000,00
04		FAİZ GİDERLERİ	99.500.000,00
04	2	DİĞER İÇ BORÇ FAİZ GİDERLERİ	75.000.000,00
04	3	DIŞ BORÇ FAİZ GİDERLERİ	24.500.000,00
05		CARİ TRANSFERLER	551.328.000,00
05	1	GÖREV ZARARLARI	66.908.000,00
05	2	HAZİNE YARDIMLARI	30.000.000,00
05	3	KAR AMACI GÜTMİYEN KUR. YAPILAN TRANSFERLER	33.393.000,00
05	4	HANE HALKINA YAPILAN TRANSFERLER	121.027.000,00
05	8	GELİRLERDEN AYRILAN PAYLAR	300.000.000,00
06		SERMAYE GİDERLERİ	6.212.273.000,00
06	1	MAMUL MAL ALIMLARI	362.120.000,00
06	2	MENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	80.120.000,00
06	3	GAYRİ MADDİ HAK ALIMLARI	32.875.000,00
06	4	GAYRİMENKUL ALIMLARI VE KAMULAŞTIRMASI	240.000.000,00
06	5	GAYRİMENKUL SERMAYE ÜRETİM GİDERLERİ	5.318.308.000,00
06	6	MENKUL MALLARIN BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	2.000.000,00
06	7	GAYRİMENKUL BÜYÜK ONARIM GİDERLERİ	176.850.000,00
07		SERMAYE TRANSFERLERİ	49.700.000,00
07	1	YURTIÇİ SERMAYE TRANSFERLERİ	49.700.000,00
09		YEDEK ÖDENEKLER	1.625.000.000,00
09	1	PERSONEL GİDERLERİNİ KARŞILAMA ÖDENEĞİ	200.000.000,00
09	3	YATIRIMLARI HIZLANDIRMA ÖDENEĞİ	200.000.000,00
09	6	YEDEK ÖDENEK	1.225.000.000,00
GENEL TOPLAM			19.584.000.000,00

G- 2024 MALİ YILI ÖDENEK CETVELİ – A TÜM BİRİMLER İCMALİ

KURUMSAL				AÇIKLAMA	Bütçe İle Verilen Ödenek
I	II	III	IV		
46	33	01	01	GENEL SEKRETERLİK	3.000.000,00
46	33	01	02	ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	96.000.000,00
46	33	01	04	MALİ HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.127.000.000,00
46	33	01	05	İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	4.993.350.000,00
46	33	01	07	BASIN YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	36.200.000,00
46	33	01	10	BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	160.115.000,00
46	33	01	11	MAKİNA İKMAL BAKIM VE ONARIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.420.835.000,00
46	33	01	12	DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	809.200.000,00
46	33	01	18	YAZI İŞLERİ VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2.500.000,00
46	33	01	20	TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	260.000,00
46	33	01	21	İÇ DENETİM BİRİMİ	25.000,00
46	33	01	24	1.HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	22.500.000,00
46	33	01	30	ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	423.670.000,00
46	33	01	31	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SIFIR ATIK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	536.675.000,00
46	33	01	32	EMLAK VE İSTİMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	295.000.000,00
46	33	01	34	ETÜT VE PROJELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	41.500.000,00
46	33	01	35	FEN İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.993.850.000,00
46	33	01	36	İMAR VE ŞEHİRCİLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	28.050.000,00
46	33	01	38	İTFAİYE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	94.145.000,00
46	33	01	39	PARK VE BAĞÇELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1.324.350.000,00
46	33	01	40	MUHTARLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	16.000.000,00
46	33	01	41	GENÇLİK VE SPOR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	86.380.000,00
46	33	01	42	AFET İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	56.075.000,00
46	33	01	43	YOL YAPIM BAKIM VE ONARIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3.713.800.000,00
46	33	01	44	KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	167.500.000,00
46	33	01	45	SAĞLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18.360.000,00
46	33	01	46	SOSYAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	557.580.000,00
46	33	01	47	TARIMSAL HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	155.330.000,00
46	33	01	48	ULAŞIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	349.000.000,00
46	33	01	50	ZABITA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5.450.000,00
46	33	01	51	KADIN VE AİLE HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15.750.000,00
46	33	01	52	MEZARLIKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	34.550.000,00
GENEL TOPLAM					19.584.000.000,00

Ğ - 2024 YILI PERSONEL DAĞILIMI

Birimi	DEVLET MEMURU		GEÇİCİ İŞÇİ		KADROLU İŞÇİ		KÜLTÜR A.Ş.		İMAR A.Ş.		Genel Toplam
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	
AFET İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6	3				1	4	4		1	19
BASIN YAYIN VE HALKLA İLİŞKİLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	3	3			2	1	33	20	1		63
Başkanlık - Kalite Yönetimi ve Kent Araştırmaları Şube Müdürlüğü	2	2					15	64		1	84
Başkanlık - Özel Kalem Müdürlüğü	2						14	16	1	1	34
Başkanlık - Protokol ve Törenler Şube Müdürlüğü	1						3	1			5
BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9	4				1	23	8	1	1	47
ÇEVRE KORUMA VE KONTROL DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14	4			1		224	105	253	7	608
DESTEK HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14	5			1		65	75	49	10	219
EMLAK VE İSTİMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15	8				2	7	4			36
ETÜT VE PROJELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12	6					14	11	1		44
FEN İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	23	6				1	120	15	1		166
GENÇLİK VE SPOR HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	6	3					36	27	1		73
GENEL SEKRETERLİK	11	4				1	18	18	1	1	54
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	8	12			1	1	11	9	1		43
İÇ DENETİM BİRİMİ BAŞKANLIĞI	6	2						1			9
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE SIFIR ATIK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	10	3			1		20	23	22	2	81
İMAR VE ŞEHİRCİLİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	33	16	1	1			13	8	2	1	75
İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14	12			1	2	12	13			54
İTFAİYE DAİRESİ BAŞKANLIĞI	294	12			9		250	7	7		579
KADIN VE AİLE HİZMETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	1	12				1	39	112	2	5	172
KÜLTÜR VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	8	13			3	2	118	104	6	3	257
MAKİNE İKMAL BAKIM VE ONARIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	9	1			9		147	15	4	2	187
MALİ HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	25	21			1	6	18	21	2	1	95
MEZARLIKLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	15	2			4	1	99	26	12	1	160
MUHTARLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	80	23			6		718	135	464	52	1.478
PARK VE BAĞÇELER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	16	2			1		176	101	70	44	410
SAĞLIK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	18	16	1		1	2	25	25	111	125	324
SOSYAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14	10					206	335	20	22	607
TARIMSAL HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12	4			4	1	18	15	2	1	57
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	8	4	1				4	2			19
ULAŞIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	31	6			1	2	876	194	2		1.112
VETERİNER İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	31	6					153	18	6		214
YAZI İŞLERİ VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2	6				4	9	7	3	1	32
YOL YAPIM BAKIM VE ONARIM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12	6					293	18	15	1	345
ZABITA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	247	23			3	4	76	25	162	55	595
Genel Toplam	1.012	260	3	1	49	33	3.857	1.582	1.222	338	8.357

V- SONUÇ

Tahsilatların bilgisayar makbuzları ve vezne alındıları ile yapıldığı, tahsilatların süresi içerisinde banka hesaplarına aktarıldığı, 2024 yılında kasadan yapılan ödemelerin **Devlet Muhasebesi Genel Yönetmeliği**'nin 10. Maddesine uygun olarak yapıldığı görülmüştür.

Yapılan tahsilatların Maliye Bakanlığı tarafından yayınlanan genel tebliğde belirtilen limiti aşan kısmının belediyenin banka hesabına intikal ettirildiği ve böylece günlük kasa limitlerinin aşılmadığı, posta çeki hesabına yatırılan paraların deftere işlendiği, yetkilendirilen veznedar tarafından tahsilatın ilgilileri adına düzenlenen makbuzları keserek defterdeki yerine makbuz numaralarının işlendiği görülmüştür.

Tahsilatların hızlandırılması için vadesinde ödeme yapmayan mükelleflere yazılı ödeme emri düzenlenerek tebligatların yapıldığı ve neticesinde takip edildiği, Resmi Kurum ve Kuruluşlardan alacakların takibinin yapıldığı tespit edilmiştir.

Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından, geciken alacakların tahsilatı ile ilgili olarak daire başkanlığı bünyesindeki Gelirler Şube Müdürlüğü, Takip Şefliği tarafından **6183 sayılı Amme Alacakları Kanunu**'na göre haciz tatbik edilmek suretiyle tahsilatların yapıldığı görülmüştür.

Büyükşehir Belediyesine ait taşınmazların kiracılarından kira bedellerini süresinde ödemeyenlere **2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu** hükümlerine göre işlem yapılması için dosyaların 1. Hukuk Müşavirliği'ne gönderildiği görülmüştür.

Yapılan denetimlerde 2024 yılı içerisinde **31.168** adet iş ve işlemlerin belgeleri ile birlikte yevmiye tarihi ve sıra numarası verilmek suretiyle kayıtlara girdiği, Mal ve Hizmet Alımları sırasında kullanılabilir ödenek açısından bütçe durumunun kontrol edildiği, yapılan harcamaların Ödeme Emri Belgesi ile muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Ödeme Emri Belgesi ve ekindeki belgeler, belgeyi düzenleyen Gider Gerçekleştirme Görevlisi ve Harcama Yetkilisi tarafından eksiksiz doldurulduğu tespit edilmiştir.

Harcırahların, vekâlet ücretlerinin, maktu mesailerini Özel Hizmet Tazminatlarının usulüne uygun ödendiği, Mal ve Hizmet Alımları için 5.000.000,00 TL, Yapım İşleri için 15.000.000,00 TL'yi aşan harcamaların Ön Mali Kontrollerinin yapılması yasal zorunluluk olduğundan, denetimlerde bu konularla ilgili Ön Mali Kontrolün Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı bünyesindeki İç Kontrol ve Ön Mali Kontrol Şube Müdürlüğü tarafından yapıldığı ve **“Kontrol Edilmiştir ve Uygun Görülmüştür”** şerhinin düştüğü tespit edilmiştir.

2024 yılında Mal ve Hizmet Alımları ve Yapım İşlerine ait ihale ve doğrudan temin dosyaları incelenmiş olup ihalelerdeki iş ve işlemlerin **4734 sayılı Kamu İhale Kanunu** ve **5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu** hükümlerine uygun olduğu, hak edişlere ve yasal kesintilere ait evrakların yasal hükümlere uygun olduğu görülmüştür.

2024 yılı içerisinde yapılan ihalelere ilişkin incelemelerde; **4734 sayılı Kamu İhale Kanunu** ve diğer mevzuat hükümlerine göre işlemlerin gerçekleştirildiği görülmüş olup yapılan ihalelerde İç Genelge hükümlerine göre işlemlerin yapıldığı tespit edilmiştir.

TESPİTLER VE DEĞERLENDİRMELER;

1. Sosyal Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından Sosyal Belediyecilik kapsamında ekonomik olarak dezavantajlı ailelerin çocuklarına LGS ve YKS Sınavlarına yönelik açılan ücretsiz kurslarda eğitim ve öğretimi destekleyerek ciddi başarı oranı yakalandığı ve üniversiteyi kazanan tüm Mersin’li öğrencilere öğrenim yardımları yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca dar gelirli ailelere yapılan aynı ve nakdi yardımların eşit/adil şekilde yapıldığı, Sosyal Destek Kartı (Halk Kart) projesi ile ihtiyaç sahibi ve dezavantajlı vatandaşlara sağlanan alışveriş kartıyla her ay kartlarına yatırılan miktar kadar yerel esnaftan alışveriş yapmalarına olanak sağlandığı, bu projenin 13 ilçede hem dar gelirli vatandaşlara, hem de yerel esnafa destek olduğu tespit edilmiştir. Aşevinde pişirilen ve paketlenen yemeklerin günlük olarak Mahalle Mutfaklarında dar gelirli vatandaşlara ulaştırıldığı, çeşitli mahallelerde taziye evlerinin kurulduğu, 1 Ekmek 1 Çorba Projesi ile her gün farklı mahalle ve ilçelerde, soğuk kış günlerinde vatandaşın içinin ısıtıldığı, Hoş Geldin Bebek Paketi ile yeni doğan bebek sahibi ailelere destek sağlandığı komisyonumuzca görülmüştür.
2. Sağlık İşleri Dairesi Başkanlığı bünyesinde Ambulans Servisi Hizmeti, Evde Kişisel Bakım, Evde Fizik Tedavi, Sağlık, Medikal Malzeme Desteği, Engelli Bireylere ve Ailelerine yönelik yapılan yardım ve eğitim hizmetlerinin çok yerinde olduğu komisyonumuzca uygun görülmüştür.
3. Mezarlıklar Dairesi Başkanlığı tarafından uygulanan cenaze nakil, defin ve taziye hizmetlerinin hassasiyetle yürütüldüğü, Şehitlik ve Mezarlıklarda yapılan bakım, onarım, temizlik, çevre düzenlemesi ve peyzajın ilgili mevzuatlara uygun olarak devam ettirildiği komisyonumuzca tespit edilmiştir.
4. Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı bünyesinde yürütülen çevre temizliği, deniz dibi ve yüzeyi temizliği, biyosidal ilaçlama uygulamaları, sivrisinekle mücadele ve çevre konusunda farkındalık yaratmak adına geleceğe daha temiz bir yaşam alanı bırakabilmek için ilkokul ve anaokullarında çevre bilinçlendirme eğitimleri vererek topluma çevreci bireyler kazandırma yolunda başarılı bir şekilde faaliyetlerine devam etmekte olduğu komisyonumuzca görülmektedir. Tarsus Kulak Mevkiinden Çeşmeliye kadar olan Büyükşehir Belediyesi yetki sahası dahilinde denizlerin denetimini ve korunmasını amaçlayan; Elektronik Gemi Denetim Sistemi ile 26 Hareketli ve 26 Termal Kamera sayesinde 7/24 esaslı izleme ve denetim yapılmasını mümkün kılan Büyükşehir Belediyesine ait yetki sahasının tamamı aktif olarak izlenebildiği görülmüştür. Bahse konu sistemle liman sahası, açıkta bulunan demirleme sahası, şamandıralar bölgesi de dâhil olmak üzere yüksek çözünürlük ve yüksek zoom özelliğine sahip kameralar gerek çevre kirliliği gerekse de emniyet, asayiş ve gümrük konularında ilgili tüm kamu kurum ve kuruluşlarına yardımcı olabilmek amacıyla 7/24 kayıt esasıyla, dışarıdan müdahaleye ve siber güvenliğin sağlanması amacıyla kapalı devre ve internet erişimi bulunmayan radiolink sistemiyle veri aktarımı yapan bir sistem üzerine inşa edilmiş olduğu ve sistemin meteorolojik set, ais, radar vb. teknolojik ekipmanlarla desteklenerek sürdürülen çalışmaların Mersin’e çok büyük fayda sağladığı tespit edilmiştir.
5. Etüt ve Projeler Dairesi Başkanlığı tarafından üretilen; meydan, cadde, sokak, yaya alanları, yeşil alanlar, rekreasyon alanları gibi kentsel kamusal alanlardaki tasarımlar ve Belediyenin sorumluluğundaki yerlerde cadde, yol, yaya alt/üst geçitleri, köprü, menfez, sanat yapıları ve katlı kavşaklara ait tüm etüt ve projeler Mersin’in cehresine gözle görülür bir ışık tuttuğu komisyonumuzca gözlemlenmiştir.

6. Fen İşleri Dairesi Başkanlığı çalışmalarıyla yapılan hizmet binaları, bölge parkları, hayvanat bahçeleri, hayvan barınakları, yük ve yolcu terminalleri, kütüphane, müze, spor, dinlenme ve eğlence yerleri gibi tüm bina ve sosyal tesislerin yapım, bakım ve onarımlarını gerçekleştirerek Mersin halkına kazandırmak adına verilen hizmetlerin gerekli teknik hassasiyet ve mali disiplin ile yürütüldüğü tespit edilmiştir.
7. İklim Değişikliği ve Sıfır Atık Dairesi Başkanlığı marifetiyle yürütülen faaliyetlerin en başında MERCAN 100. Yıl İklim ve Çevre Bilim Merkezi Mersin halkına ve çocuklarımıza kazandırılan en önemli eserlerden olduğu görülmektedir. Katı atıkların taşınması ve bertarafı, evsel nitelikli atıklardan elektrik enerjisi üretimi, organik atıklardan kompost üretimi, iklim değişikliği ve sıfır atık projeleriyle tüm atıkların ayrı ayrı toplanması ve geri kazanımın sağlanması hakkında yapılan tüm hizmetlerin topluma ve çevremize çok faydalı olduğu görülmüştür.
8. Gençlik ve Spor Dairesi Başkanlığı faaliyetleriyle gençlere yönelik yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla ortak projeler geliştirdiği, bu projeleri desteklediği ve bunların uygulamaya konulmasını sağladığı görülmüştür. Spora teşvik etmek amacıyla gençlere çeşitli spor kursları ve spor malzemeleri vermesi ve amatör spor kulüplerine ayni ve nakdî yardım yaparak her türlü amatör spor karşılaşmalarını düzenleyerek yurt içi ve yurt dışındaki müsabakalarda başarı gösteren öğrencilere, sporculara, teknik yöneticilere ve antrenörlere ödüller vermesi komisyonumuzca takdir edilmiştir.
9. Kadın ve Aile Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından verilen hizmetler ile kadının toplumdaki konumunun güçlendirilmesi, kadın emeğinin değerlendirilmesi, kadın ve çocuklara yönelik şiddetin önlenmesi, kadınların ve çocukların bedensel, ruhsal ve sosyal yönden en iyi şekilde yaşamalarına katkı sağlamak amacıyla projeler üretildiği, danışmanlık ve rehberlik hizmeti verildiği, eğitici programlar yürütüldüğü, çeşitli etkinlikler yapıldığı ve yapılan etkinliklere katkı sağlandığı tespit edilmiştir. Kadınlar ve çocuklara yönelik en doğru sosyal hizmet modellerini uygulayarak geliştirilen Kadın Konuk Evleri, Kadın Danışma Merkezi ve Çocuk Merkezli Tesisler, Kadın ve Çocuk Kampları kurarak kadınlarımızın ve çocuklarımızın toplumda huzur, barış ve refah içinde yaşayarak rol almalarını sağlamaları adına gereken hassasiyetin gösterildiği hizmetlerin başarılı olduğu komisyonumuzca uygun görülmüştür.
10. Afet İşleri Dairesi Başkanlığı tarafından Mersin İli Afet Sakınım Planı Kapsamında Deprem Sakınım Stratejik Eylem Planı oluşturularak her türlü afeti en az can ve mal kaybıyla atlatabilmek için gerekli hareket tarzını belirleyici hazırlıkları yürüterek afet bilincinin gelişmesine yönelik çalışmalar yapıldığı tespit edilmiştir.
11. Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı hizmetleri ile halkı sosyal ve kültürel faaliyetlerle buluşturarak günlük hayatın, olumsuz ekonomik şartların stres ve yorgunluğundan uzaklaştırmak adına düzenlenen festivaller, konserler, tiyatro etkinlikleri, halk dansları etkinlikleri ve kütüphane hizmetleri ile toplumun sosyalleşmesine çok büyük katkı sağladıkları komisyonumuzca uygun görülmüştür.
12. Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen Mersin il genelinde park, yeşil alan, kavşak ve refüjlerin bakım ve onarımı, çiçeklendirilmesi, bu alanlara otomatik sulama sistemlerinin kurulması, hobi parklarının oluşturulması ve çocuk oyun gruplarının parklara kazandırılması gibi hizmetleri yürüterek Mersin'in daha yaşanabilir, daha modern hale gelmesi için gerçekleşen hizmetlerinin doğaya ve insanlığa verilen hassasiyetin önemini ortaya koyduğu komisyonumuzca görülmektedir.

13. Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı çalışmaları ile belediyenin tüm hizmetlerinin ve faaliyetlerinin medya aracılığı ile halka tanıtılmasında ve reklam kampanyaları yürütülmesinde görevini halka hizmet anlayışı ile yerine getirdiği tespit edilmiştir.
14. Tarımsal Hizmetler Dairesi Başkanlığı bünyesinde tarımın ve hayvancılığın geliştirilmesi, yerel tohumun desteklenerek buğday ve nohut üretiminin düzenli artması için zirai ilaç ve gübre destekleri, fide-fidan-nergis soğanı destekleri ile lavanta, kantaron, adaçayı, passiflora, avokado, incir, ceviz, badem, alıç destekleri, sulama borusu destekleri, makine ve ekipman destekleri ile ürün çeşitliliğini oluşturmak ve tarımsal arazilerde en yüksek faydayı sağlamak için Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin her zaman çiftçinin yanında olduğu komisyonumuzca görülmektedir.
15. Ulaşım Dairesi Başkanlığı tarafından yürütülen Mersin geneli yol, kavşak ve trafik düzenleme çalışmaları, doğalgaz ile çalışan çevre dostu yeni otobüslerin kente kazandırılması ile toplu taşıma hizmetlerini çevreye en az zararla devam ettirdiği, Mersin genelinde genişliğin elverdiği caddelerde bisiklet yollarının yapılması, Toplu Taşıma Yerleşkesinin tamamlanması ve Hafif Raylı Sistem Metro Hattının yapımına başlanması ulaşım konusunda Mersin'e yapılan en büyük yatırımlardan biri olduğu komisyonumuzca görülmüştür.
16. Yol Yapım Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı hizmetleriyle Belediyenin yetki alanındaki mahalleleri ilçe merkezine bağlayan yollar, meydan, bulvar, cadde ve ana yollar yapılması, bu yolların karla mücadele çalışmalarının yürütülmesi; bu yollarda gerekli görülen yerlerde sanat yapıları, kavşak, orta refüj, kaldırım, tretuvar, viyadük, köprü, taşıt alt ve üst geçitlerinin yapılması ve yıkıma hazır hale getirilen yapıların güvenlik tedbirlerinin alınmasını sağlayarak yıkımlarının yapılması konusunda, görevi kapsamındaki taş ocakları, şantiyeler ve ilgili diğer tesisler ile Mersin'in yollarını güvenli ve konforlu hale getirmek için yürütülen faaliyetler komisyonumuzca uygun bulunmuştur.
17. Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından Belediyenin tüm birimlerinde ve tüm faaliyetlerinde gerekli bilişim cihazlarının ve yazılımlarını kurmak, internet erişimini sağlamak, teknik servis hizmetlerini yapmakla görevlerini yerine getirmek adına Belediye bünyesindeki sistem, donanım ve yazılım ihtiyacını belirleyip, temin edip hizmetin devamlılığını sağlamak için çalışmalarını başarı ile sürdürdüğü görülmektedir.
18. Makine İkmal Bakım ve Onarım Dairesi Başkanlığı çalışmaları ile Belediye bünyesindeki tüm araç ve iş makinelerinin tamir, bakım ve onarımlarının sağlandığı, akaryakıt ve madeni yağ ihtiyacının belirlenip alımı yapılarak dağıtım, kullanım ve stok kontrolünün sağlandığı, trafik tescil işlemlerinin yapıldığı, fenni muayene, egzoz muayenesi, zorunlu mali trafik sigortası işlemlerinin yaptırıldığı, otoyol geçişleri ile ilgili işlemleri yaptığı, trafik cezalarını takip ettiği görülmüş, temel görevlerini gereken hassasiyet ve teknik beceri ile sürdürdüğü tespit edilmiştir.
19. Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı tarafından belediyenin tüm birimlerinin ortak ihtiyacı olan kırtasiye, temizlik malzemeleri ve benzeri ihtiyaçları ihale yöntemiyle en uygun şekilde temin edip, ambar stok takibi, muhafazası ve birimlere dağıtımını sağladıkları komisyonumuzca görülmüştür.
20. Emlak ve İstimlak Dairesi Başkanlığı çalışmaları ile Büyükşehir Belediyesi mülkiyetinde olan taşınmazların Belediye Başkanı adına sevk ve idaresini gerçekleştirme konusunda ilgili kanun ve yönetmeliklere göre satış, kiralama ve emlak yönetimini en doğru şekilde sağladığı tespit edilmiştir.

21. İmar ve Şehircilik Dairesi Başkanlığı düzenli kentleşmeyi sağlamak için Mersin'in konut, sanayi ve ticaret alanı ihtiyacını karşılamak amacıyla imarlı ve alt yapılı arsalar üretirerek vatandaşa faydalı olduğu görülmüştür. İlçe belediyelerinin nazım imar plânına uygun olarak hazırlayacakları uygulama imar plânlarını inceleyerek, meclise sunduğu ve uygulanmasını denetlediği tespit edilmiştir. Nazım imar plânının yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıl içinde uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yapmayan ilçe belediyelerinin uygulama imar plânlarını ve parselasyon plânlarını yaparak çalışmalarına devam ettiği komisyonumuzca gözlemlenmiştir.
22. İtfaiye Dairesi Başkanlığı her türlü yangın, su baskını, kaza, çökme, patlama, mahsur kalma ve benzeri durumlarda son teknoloji ekipman, donanım, koruyucu malzeme, kamera, görüntü ve telsiz sistemleri ile teknik kurtarma gerektiren olaylara müdahale ederek ilk yardım hizmetlerini yürüttüğü ve sivil savunma hizmetlerini başarılı bir şekilde yerine getirdiği tespit edilmiştir.
23. Muhtarlık İşleri Dairesi Başkanlığı merkez dışında kalan Anamur, Bozyazı, Aydıncık, Gülnar, Mut, Erdemli, Silifke, Çamlıyayla ve Tarsus ilçelerindeki Şube Müdürlükleri aracılığı ile Belediyenin görevlerinin tespiti ile iş ve işlemlerinin yürütülmesi konusunda tüm birimlere yardımcı olduğu komisyonumuzca görülmüştür.
24. Zabıta Dairesi Başkanlığı Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde, kara yolu ile yolcu taşıma hakkına sahip gerçek ve tüzel kişiler tarafından kurulan şehirlerarası otobüs terminalleri ile her türlü akaryakıt ile sıvılaştırılmış petrol gazı (LPG) ve sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) istasyonlarına, işyeri açma ve çalışma ruhsatı verme ve denetleme işleri yanı sıra sorumluluğunda bulunan gıda, mezbaha, patlayıcı ve yanıcı madde depolarına ilgili mevzuatlarar göre izin ve ruhsatlarını verip denetledikleri tespit edilmiştir.
25. Yazı işleri ve Kararlar Dairesi Başkanlığı çalışmalarıyla Büyükşehir Belediye Meclisinin ve Encümeninin çalışmalarına ilişkin sekretarya işlemlerinin yürütüldüğü, belediyenin kurum arşivi faaliyetlerinin yürütüldüğü, birim arşivlerinin koordine edildiği, Belediyenin iç ve dış yazışmalarının ilgili mevzuatlara ve Elektronik Belge Yönetim Sistemi'ne uygun yürütülmesini sağlamanın yanında belge yönetimine ilişkin gerekli düzenlemelerin de yapıldığı, Büyükşehir Belediyesi adına gelen evrakların kabulü, kaydı ve dağıtımı ile gönderilecek evrakların dağıtımının ve posta işlemlerinin tüm aşamaları ile takip edildiği komisyonumuzca görülmüştür.
26. İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı çalışmalarıyla İnsan Kaynakları Yönetim Sisteminin geliştirilmesi ve uygulanmasını sağlayarak memur, işçi ve sözleşmeli personelin mali özlük haklarına ilişkin her türlü haciz, nafaka, temlik, disiplin takip işlemlerini yürüttüğü ve şirket işçilerinin, belediye birimlerinde hizmet alımı kapsamında çalıştırılmasıyla ilgili tüm işlemlerle ilgilenerek personele ilişkin; performans, tanıma, takdir, ödüllendirme, öneri sistemi ve personel bilgi bankası ile ilgili veriler hazırladığı görülmüş olup birimlerden aldığı puantaj, bilgi ve belgeleri esas alarak memur, işçi, sözleşmeli personel ve şirket personellerinin mali özlük haklarına ilişkin tahakkuklarını hazırlayarak Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı'na gönderdiği ve Hizmet içi eğitim ihtiyaçlarının tespit, plan ve organizasyonunu yaparak eğitimlerin verilmesi konusunda sorumluluğunu yerine getirdiği ve ayrıca Belediyede mevzuat dâhilinde staj yapacak olan öğrencilerin staj işlemlerini de yürüttüğü komisyonumuzca tespit edilmiştir.

27. 1. Hukuk Müşavirliği'nin Belediyeye karşı açılmış davalarda belediyeyi savunduğu, taraf olduğu davaları yürütme, yönetme ve neticelendirme görevlerini yerine getirirken, Belediye adına icra takibi de yaparak açılan icra takiplerinin ile ilgili yasal işlemlerini yürüttüğü görülmüş olup, Belediye adına davaya esas olacak delil tespiti, ihtarname ve benzeri işlemleri gerçekleştirme işlemlerinin yanı sıra; mevzuatta açık olarak düzenlenmemiş hukuki bakımdan tereddüdü olan konularda belediyenin ilgili birimlerince birim görüşü belirtilerek sorulan hususlarda hukuki görüşler verdiği komisyonumuzca tespit edilmiştir.
28. Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafsızlığı ilke edinerek, belediye teşkilatı ve bağlı kuruluşlarıyla, Büyükşehir Belediye Başkanlığının yönetimi ve denetimi altındaki kişileri denetlerken, birimlerin faaliyetleriyle her türlü işlemleri ve etkinlikleri ile ilgili olarak teftiş, denetim, inceleme ve soruşturma işlerini yürüttüğü ve önleyici tedbirler aldığı görülmüş olup, mevzuatı ve uygulamayı takip ederek kurumsal politikalar konusunda tavsiyelerde bulunduğu ve tüm personelin meslek içi eğitimine katkı sağladığı komisyonumuzca uygun görülmüştür.
29. İç Denetim Birimi Başkanlığı çalışmaları ile İç Denetçilerin idari veya cezai yönden suç teşkil eden, soruşturma veya ön inceleme yapılmasını gerektiren durumlara ilişkin tespitlerini üst yöneticiye bildirdiği, kurulun düzenlemeleriyle uyumlu olarak Kalite Güvence Ve Geliştirme Programı'nı hazırladığı ve sonuçlarını dönemsel raporlar aracılığıyla üst yöneticiye sunduğu ayrıca İç Denetçi ile Denetim Gözetim Sorumlusu arasında oluşan görüş ayrılıklarını hassasiyetle çözdüğü komisyonumuzca tespit edilmiştir.
30. Özel Kalem Müdürlüğü Başkanlık makamının sekreteryaz hizmetlerini yürüten birim olarak belediye meclisi, belediye encümeni ve belediyede hizmet veren tüm birimlerin başkanlık makamıyla iş birliği ve koordinasyon içinde olmasını sağladığı görülmektedir. Belediye Başkanının imza, onay ve havalesi gereken evrakların makama sunulup ilgili birimlere iletilmesi iş ve işlemlerini yürütmekte olup, Başkanlık makamında gerçekleşen ziyaret, davet, karşılama, ağırlama gibi faaliyetleri gerçekleştirdiği ve aynı şekilde makama gelen talep ve şikâyetleri birimlere aktarıp süreci takip ettiği görülmüştür. Resmi protokol dışında kalan organizasyonları düzenleyerek, temsil, tören ve ağırlama faaliyetlerini yürütürken; bilim, kültür, sanat, edebiyat ve spor alanları ile ilin tanıtımına katkı sağlayacak diğer alanlarda başarılı çalışmaları görülen kişiler, kamu kurum ve kuruluşları, meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşları için tanıtım ve iftihar toplantıları düzenlediği komisyonumuzca görülmüştür.
31. Genel Sekreterlik olarak Büyükşehir Belediyesinde hizmetlerin yürütülmesi; Belediye Başkanı adına onun direktifi ve sorumluluğu altında mevzuat hükümlerine, belediyenin amaç ve politikalarına, stratejik planına ve yıllık programlarına uygun olarak, genel sekreter ve yardımcılar tarafından sağlandığı, Genel Sekreterlik, görev yetkilerinin izin verdiği ölçüde belediyenin mali yetki ve sorumlulukların personele verilerek, mevzuata aykırı faaliyetlerin önlenmesi ve iç kontrol sisteminin kurulup gözetilmesi konusunda çalışmalarını en üst düzeyde sürdürdüğü komisyonumuzca tespit edilmiştir.
32. Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı bünyesinde dönemsel olarak hazırlanan mali tablolar ve diğer raporlar ile belediyenin nakit akışı hareketlerini ve gelirini artırmaya yönelik faaliyetler için tüm birimlerle koordineli şekilde çalıştığı, Muhasebe Kayıtlarını ilgili mevzuatlara göre Muhasebe İlke ve Standartlarına uygun olarak, düzenli ve güncel tuttuğu, değişen mevzuat çerçevesinde, hizmet içi eğitimlerle çalışanları destekleyerek birimde yürütülen faaliyetlerin veriminin artırılmasında rol oynadığı komisyonumuzca görülmüştür.

Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı tarafından mali takibi ve raporlama süreci izlenen 2024 yılı içinde yapılan Mal Alımı, Hizmet Alımı ve Yapım İşlerinde Doğrudan Temin / Pazarlık Usulü Limit Üstü Durumu incelemesi neticesinde, 22/D ve 21/F Harcama Toplamının **924.576.224,25 TL** olduğu, 22/D ve 21/F Net Bütçe Ödeneği Toplamının **17.878.010.865,15 TL** olduğu görülmüş olup Harcama Toplamının Net Bütçe Ödeneğine oranlanması ile Gerçekleşme Oranının (%) **5,17 %** olduğu tespit edilmiştir. Sürdürülen çalışmalar neticesinde meydana gelen mali disiplin ve başarının devamını komisyonumuzca dileriz.

33. Tüm birimler komisyonumuzca tek tek denetlendikten sonra, Mersin Büyükşehir Belediyesi Kurumsal Kimliği oturmuş, ilgili dairelere liyakatli kadrolar atanmış ve bunların sonucu olarak da kaynakların daha ekonomik ve verimlilik esaslarına göre yönetilmesini esas alan ciddi bir mali disiplin sağlandığı ve kurumun zarara uğratılmadığı komisyonumuzca tespit edilmiş olup, bu başarılı hizmetlerin kamu yararı ile mali disiplin ilkesinde devam ettirilmesini temenni ederiz.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 25. maddesi gereğince Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'nce oluşturulan komisyonumuzca 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun amacına yönelik olarak Belediye kaynaklarının kullanılmasında hesap verilebilirliği ve mali saydamlığı sağlamak üzere tespit edilen denetim sonuçları yukarıdaki bölümlerde değerlendirilmiş olup, Mersin Büyükşehir Belediye Meclisi'ne arz olunur.

İş bu rapor komisyonumuzca oy çokluğu ile kabul edilmiştir. 28 / 03 / 2025

DENETİM KOMİSYONU

Cem BARUT
Komisyon Başkanı

Mümün ÇOBAN
Komisyon Başkan V.

Sibel TAMAÇ
Üye

İlhan ÇOKGÜN
Üye

Muhammet Emin TUNÇAZ
Üye

Mersin Büyükşehir Belediyesi 2024 Mali yılı Denetim Komisyonu raporuna muhalefet şerhimizdir.

Denetim Komisyonu'nun çalışma alanı 5393 sy.K. 25.md. ne göre, “ bir önceki yıl gelir ve giderleri ile bunlara ilişkin hesap kayıt ve işlemlerinin denetimidir “.

Komisyon çoğunluk görüşü, bir Denetim Komisyonu raporundan ziyade Faaliyet Raporu mahiyetinde düzenlenmiştir.

Belirtilen hususlar arasında Mersin'imize ve Mersin'lilere faydalı hizmetler için, biz azınlık görüşü temsilcisi Komisyon üyeleri de ilgili Birimlerimize, İdareci ve personeline teşekkür ediyoruz.

Ancak aşağıda belirtilen hususlarda çoğunluk görüşünden ayrıldığımızı Meclis'imizin ve Mersin'lilerin bilgilerine arz ediyoruz.

1. Öncelikle Belediye gelirlerinin büyük bir kısmının merkezi idareden gelen gelirlerden oluştuğu tespit edilmiştir. Belediyemizin öz gelirlerinin artırılması konusunda detaylı çalışmaların yapılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir.
2. Belediye Birimlerimizin hemen hepsinde, fiyat üstünlüğü sağladığı bilinen Açık ihale konusu olabilecek pek çok mal ve hizmet alımında genellikle, 4734 sy. K. 22/d md. ne göre Doğrudan Temin usulünün tercih edildiği ve bazı Doğrudan Temin kalemlerinde birim fiyatların piyasanın üzerinde olduğu gözlemlenmiştir. Yine alımlarda 21/f Pazarlık usulü ihalelerin sayısının fazla olduğu görülmüştür. Mal ve hizmet alımlarına ilişkin Doğrudan temin yöntemi ile yapılanlar yasal oranları geçmemekle birlikte, mal ve hizmet alımları ile ilgili kalitenin artırılması ve kaynakların rasyonel kullanılması açısından Doğrudan temin alımlarının azaltılması, bunun yerine açık ihale alımlarının yapılmasının kamusal fayda sağlayacağı değerlendirilmektedir.
3. Doğrudan temin ve pazarlık usulü alımlarda katılımcı firma sayısının artırılması, alınan hizmet kalitesini ve fiyat politikasını olumlu yönde etkileyecektir. Farklı ürünlerin ayrı firmalardan alınması konusunda iştigal ve uzmanlık alanının gözetilmesi, hem kaliteli ürün hem de doğru fiyata ulaşmayı mümkün kılacaktır.
4. Açık ihale yapılan ve bir sebeple iptal edilen alımlarda, yeniden yapılan ihalenin hukuki sorun olmayan durumlarda yeniden açık ihale yöntemi ile yapılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir. Pazarlık usulü alımlarda şartların uygunluğunun kontrol edilerek alımların yapılması uygun olacaktır.
5. Yapım ihalelerinde işlerin uzmanlık alanlarına göre tasnif edilmesi yapılan işin kalitesini artıracak, maliyetini düşürecek ve iş bitirme sürecini hızlandırarak iş kabullerini daha gerçekçi hale dönüştürecektir.
6. Yatırımcı ve İcracı Daire Başkanlıkları harcamalarında oransal olarak azalma olduğu görülmüştür. Kentimizin coğrafi büyüklüğü ve hizmet beklentisinin yoğunluğu düşünüldüğünde daha fazla yatırıma ihtiyaç olduğu görülmektedir. Bir şehri büyüten, kıymetlediren refahını arttıran, orada yapılan yeni, faydalı, isabetli alt ve üst yapı yatırımlarıdır. Dolayısıyla yatırım harcamalarının bütçede olması gereken seviyeye çekilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Yine yatırım ve hizmet önceliğinin, adil ve dikkatli bir değerlendirmeye tespiti gerekmektedir.

7. Belediyeye bağılı kuruluşlar, şirketler ve diğler ilçe belediyeleri ile hesaplaşma-mahsuplaşma işlemlerinin zamanında yapılması, bilanço ve borç-alacak takibi açısından önem arz etmektedir.
8. Hizmette verimlilik ve harcamada tasarrufun temini açısından Belediyemizin her biriminde eğitim çalışmalarının artırılmasının faydalı olacağı uygun görülmüştür.
9. Belediyemizin kullanmakta olduğı hizmet binalarının çok önemli bir kısmının kiralık olduğı tespit edilmiştir. Kiralama bedelleri ve bakım onarım giderleri Belediye bütçesini önemli oranda olumsuz etkilemektedir. Belediyemizin büyüklüğü, mali gücü ve fiziki imkanları değerlendirildiğinde bu güne kadar bir hizmet binası inşa edilmemesi, geçmişte buna ilişkin teşebbüslerin akim kalması ve halen bu hususta bir çalışmanın bulunmaması anlaşılır bir durum değildir. Bu önemli ihtiyacın giderilmesi mevcut kira giderlerinin bütçeye olumsuz etkisini ortadan kaldıracığı gibi yapılan hizmetin kalitesini de yükseltecektir.
10. Belediyemiz bünyesinde hizmet veren iş makinaları ve diğler araçların önemli oranda kiralık olarak temin edildiğı görülmektedir. Bu durum tersine çevrildiğı, araçların özmal haline dönüştürüldüğü oranda kaynakların daha rasyonel kullanılmış olacağı değerlendirilmektedir.
11. Toplu taşıma araçlarımızın yenileştirilmesi, taşıma kalitesini ve konforunu yükseltmesinin yanı sıra, giderlerimizin azalmasına da yardımcı olmuştur. Ancak Toplu taşıma hizmetlerinde önemli oranda zararlar oluştuğı tespit edilmiştir. Bu zararın azaltılması konusunda tedbirlerin alınması faydalı olacaktır.
12. Diğler araç parkımızın da yenileme programına alınarak giderlerin azaltılması, hizmetin kaliteli hale getirilmesi konusunda önemli olacaktır.
13. Temsil ağırlama giderleri bütün kamu ve özel kurumlarda olduğı üzere Belediyemizde de zorunlu harcama kalemlerindendir. Öte yandan tasarruf edilebilecek en önemli harcama kalemlerinden biri olduğı da bilinmektedir. 2024 yılında Belediyemizde temsil ağırlama, ikramlık, yemek, çiçek, promosyon giderlerinin, merkez dışındaki dokuz ilçemizin tüm hizmetleriyle ilgilenen Muhtarlık İşleri Daire Başkanlığımızın bütçesinin yaklaşık beş katı düzeyinde olduğı dikkate alındığında, önümüzdeki dönemlerde bu kalem harcamalarda daha özenli davranılması ve israftan kaçınılması gerektiğı anlaşılmaktadır.
14. Belediyemizin Park ve Bahçeler Dairesi Başkanlığı personeli ve fiziki şartları yeterli olmasına rağmen bir çok bitki alımının çeşitli kooperatifler marifetiyle yapıldığı gözlemlenmiş olup, bu konunun daha hassas ve adil yönetilmesi gerektiğı düşünülmektedir.
15. Belediyemizce bir kısım mal, hizmet alımlarının Belediyemiz şirketlerinden temin edildiğı görülmüştür. Her ne kadar belediyemiz şirketleri de olsa bu teminlerin, ihalelerin yapıldığı aşamalarda tam rekabetin sağlanmasının Kamunun menfaatine olacağı değerlendirilmektedir.
16. Basın Yayın ve Halkla İlişkiler Dairesi Başkanlığı'nın harcamalarının büyük kısmının 2024 yılında özellikle seçim döneminde tanıtım spotları ile yerel ve genel medyanın desteklenmesi ve kamuoyu araştırmaları için kullanıldığı görülmüştür. Bu konuda yapılan çalışmaların tarafsız, adil ve objektif kriterlere uygun şekilde yürütülmesi gerektiğı düşünülmektedir.

Zira bütün bu harcamaların tek taraflı bir tanıtım için yapıldığı görülmüştür. Belediyemizde İdare ve yine halkımızın bir kısmının tercihiyle gelen muhalefet bir bütündür. Dolayısıyla Basın yayın, tanıtım çalışmalarında Belediyemizin Web sitesi dahil, muhalefetin de fikirlerinin Mersin’lilere aktarılması, bu hususta da adil davranılması gerekliliği açıktır.

17. Yine anket hizmet alımlarının, youtuber ve tanıtım organizasyon giderlerinin yüksek olduğu bu hususta da Kamu kaynaklarının daha dikkatli kullanılması gerektiği düşünülmektedir.
18. Belediyemiz tarafından yaptırılan bir kısım mimari projelerin ve imar planları gibi projelerin belediyemiz personelleri tarafından yapılması ve zorunlu olmayan durumlar haricinde dışarıdan hizmet alımı yapılmamasının faydalı olacağı düşünülmektedir.
19. Belediyemizin yaygın bir şekilde kültürel ve sanatsal faaliyetler yaptığı gözlemlenmiştir. Bu faaliyetlerin, tanınmış sanatçılara organizasyon giderleri ile birlikte, hesaplara yansıyan fahiş rakamlar ödemek yerine, mümkün mertebe yerel sanatçılarla yürütülmesinin, Şehrimizin sanat kültür ve sosyal yaşamı yanında Belediyemizin ekonomik durumuna da faydalı olacağı düşünülmektedir.
20. Performans gerekçesi ile işten çıkarılan işçilerin, yargı süreci sonunda hak kazandıkları tazminatların halen tamamen ödenmediği, mağduriyetin sürdüğü görülmüştür.
21. Son yıllara Ülkemiz’de ve Dünya’da meydana gelen doğal afetlerde özellikle yaşanan deprem afetinden sonra yapı stok kontrolümüz geniş çaplı yapılarak, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ile koordineli bir şekilde bu husustaki çalışmalara, kentsel dönüşüme daha fazla önem verilmesi ve kaynak aktarılması gerektiği tespit edilmiştir.
22. Bu hususta ayrılan ciddi bütçeye rağmen sivri sinekle mücadele konusunda toplumdan gelen şikayetler dikkate alınarak daha fazla ne yapılabileceğinin değerlendirilmesi gerekmektedir.
23. Bütün ilçelerimizde belli okullar tespit edilerek spor salonları yapılması Belediyenin projeleri arasında olmasına rağmen, bu hususta bir aşama kaydedildiği tespit edilememiştir. **28.03.2025**

Muhammet Emin TUNÇAZ
ÜYE

İlhan ÇOKGÜN
ÜYE